

55. sz. Egyezmény

a hajótulajdonost a tengerész betegsége, sebesülése vagy halála esetén terhelő felelősségről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1936. október 6-án huszonegyedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a hajótulajdonost a tengerész betegsége, sebesülése vagy halála esetén terhelő felelősségről - amely kérdés az ülészak napirendjének második pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1936. október 24-én elfogadja az alábbi Egyezményt, mely „A hajótulajdonosok felelősségéről (beteg és sebesült tengerészek) szóló 1936. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

1. A jelen Egyezmény vonatkozik minden olyan személyre, akit hadihajó kivételével bármely, a jelen Egyezmény hatálya alatt álló területen bejegyzett hajó fedélzetén foglalkoztatnak, és amely szokványos körülmények között tengeri forgalomban részt vesz.

2. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet bármely tagállamának nemzeti törvényei és rendelkezései megállapíthatnak a tagállam által szükségesnek tartott kivételeket az alábbiak tekintetében

- (a) a fedélzetén foglalkoztatott személyek,
 - (i) állami hatóságok hajói, ha ezen hajók nem vesznek részt kereskedelmi tevékenységben;
 - (ii) parti halászhajók;
 - (iii) huszonöt bruttó regiszter tonnánál nem nagyobb hajók;
 - (iv) egyszerű építésű fahajók mint a dau vitorlás hajók vagy a dzsunkák;
- (b) a hajótulajdonostól eltérő munkaadó által a fedélzetén foglalkoztatott személyek;
- (c) a csak a kikötőkben, hajók javítására, tisztítására, illetve ki- vagy berakodás céljára foglalkoztatott személyek;
- (d) a hajótulajdonos családtagjai;
- (e) kormányosok.

2. cikk

1. A hajótulajdonos felelős az alábbiak tekintetében:

- (a) azon megbetegedések és sebesülések, melyek a megállapodásban a szolgálatra való jelentkezés céljára rögzített nap és a megbízás vége között eltelt idő alatt következnek be;
- (b) az ilyen betegség vagy sebesülés következtében beállt halál.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések az alábbiak tekintetében tehetnek kivételt:

- (a) azon sebesülések, melyek nem a hajó szolgálata közben történtek;
- (b) olyan sebesülés vagy betegség, mely a beteg, sebesült vagy elhunyt személy szándékos cselekedetének, mulasztásának vagy helytelen viselkedésének eredménye;
- (c) olyan betegség vagy gyengélkedés, melyet az illető személy a megbízás elvállalásakor szándékosan eltitkolt.

3. A nemzeti törvények és rendelkezések rendelkezhetnek úgy, hogy a hajótulajdonos nem felelős a betegségért vagy a betegség közvetlen következményeként bekövetkezett halálért, ha a megbízás elvállalásakor az illető személy megtagadta, hogy alávesse magát az orvosi vizsgálatnak.

3. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából a hajótulajdonos költségére nyújtott gondoskodás és járadék az alábbiakat foglalja magában

- (a) orvosi kezelés és megfelelő és elégséges mennyiségű gyógyszerek és terápiás eszközök; és
- (b) szállás és étkezés.

4. cikk

1. A hajótulajdonos köteles az orvosi kezelés és az ellátás költségeit viselni amíg a beteg személy meg nem gyógyul, vagy amíg a betegségét vagy rokkantságát tartósan nem nyilvánították.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések korlátozhatják a hajótulajdonos felelősségét az orvosi kezelés költségei és ellátás tekintetében egy, a sebesülés vagy a betegség kezdetének napjától számított tizenhat hétnél nem rövidebb időtartamra.

3. Ha a hajó bejegyzésének területén érvényben van egy tengerészekre vonatkozó kötelező betegségbiztosítás, kötelező balesetbiztosítás vagy munkavállalók baleseti kártérítése, úgy a nemzeti törvények és rendelkezések elrendelhetik, hogy

- (a) egy hajótulajdonos felelőssége ne tartson tovább annál a napnál, amelyen az illető személy a biztosítási vagy kártérítési szerződése értelmében orvosi ellátásra válik jogosulttá;
- (b) a hajótulajdonos felelőssége szűnjön meg attól az időponttól, amelytől az ilyen programok kedvezményezettjei törvényileg jogosulttá válnak orvosi ellátásra, még akkor is, ha a beteg vagy a biztosított személyre a szóban forgó program nem vonatkozik, hacsak nincs a különösen is külföldi munkavállalókat vagy a nem a hajó bejegyzése szerinti területen lakó munkavállalókat érintő korlátozások miatt kizárva.

5. cikk

1. Ha a betegség vagy a sebesülés rokkantságot eredményez, a hajótulajdonos az alábbiakért felelős:

- (a) teljes bért fizetni eladdig, amíg a beteg vagy sebesült személy a fedélzeten van;
- (b) ha a beteg vagy sebesült személynek eltartottjai vannak, úgy a nemzeti törvények és rendelkezések értelmében teljes vagy részleges bért fizetni az illető személy partra tételének napjától eladdig, míg meg nem gyógyítják, vagy amíg rokkantságát nem nyilvánítják tartósnak.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések korlátozhatják a hajótulajdonos részleges vagy teljes bérfizetési felelősségét olyan személyek esetében, akik már nincsenek a fedélzeten, olyan időtartamra, mely a sebesülés vagy a betegség kezdetének napjától legalább tizenhat hétig tart.

3. Ha a hajó bejegyzésének területén érvényben van egy tengerészekre vonatkozó kötelező betegségbiztosítás, kötelező balesetbiztosítás vagy munkavállalók baleseti kártérítése, úgy a nemzeti törvények és rendelkezések elrendelhetik, hogy-

- (a) egy hajótulajdonos felelőssége ne tartson tovább annál a napnál, amelyen az illető személy a biztosítási vagy kártérítési szerződése értelmében készpénzjáradékra válik jogosulttá;
- (b) a hajótulajdonos felelőssége szűnjön meg attól az időponttól, amelytől az ilyen programok kedvezményezettjei törvényileg jogosulttá válnak készpénzjáradékra, még akkor is, ha a beteg vagy a biztosított személyre a szóban forgó program nem vonatkozik, hacsak nincs a különösen is külföldi munkavállalókat vagy a nem a hajó bejegyzése szerinti területen lakó munkavállalókat érintő korlátozások miatt kizárva.

6. cikk

1. A hajótulajdonos felelős minden beteg vagy sebesült személy hazaszállításának költségeit viselni, akit betegség vagy sebesülés következtében az út során tettek partra.

2. A kikötő, ahova a beteg vagy a sebesült személyt visszaszállítják, legyen-

- (a) az a kikötő, melyben a megbízást elvállalta; vagy
- (b) az a kikötő, melyben az utazás kezdetét vette; vagy
- (c) saját országának vagy annak az országnak a kikötője, ahova tartozik; vagy
- (d) valamely másik kikötő, melyben ő és a kapitány vagy a hajótulajdonos az illetékes hatóság jóváhagyásával megegyezik.

3. A hazaszállítás költségei foglalják magukba a beteg vagy sebesült személy szállításának, szállásának és étkezésének minden költségét az út során, illetve ellátási költségeit is tervezett indulásának napjáig.

4. Ha a beteg vagy sebesült személy munkaképes, a hajótulajdonos elállhat a hazaszállítással kapcsolatos felelősségvállalástól, ha a jelen cikk 2. bekezdésében említett úti célok valamelyike felé tartó hajón megfelelő foglalkoztatást tud biztosítani neki.

7. cikk

1. A hajótulajdonos felelős a temetkezési költségeket viselni, ha a fedélzeten haláleset következik be, vagy, ha a parton bekövetkező haláleset idején az elhunyt személy a hajótulajdonos költségén orvosi kezelésre és ellátásra volt jogosult.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések rendelkezhetnek úgy, hogy a hajótulajdonos által viselt temetkezési költségeket egy biztosító intézet térítse meg, olyan esetekben, ahol temetkezési segély folyósítandó az elhunyt személy után a társadalombiztosításra és a munkavállalók kártérítésére vonatkozó törvények és rendelkezések értelmében.

8. cikk

A nemzeti törvények és rendelkezések követeljük meg a hajótulajdonostól vagy képviselőjétől, hogy fogantosságot intézkedéseket a jelen Egyezmény hatálya alatt álló beteg, sebesült vagy elhunyt személy által a fedélzeten hagyott értéktárgyak megőrzése érdekében.

9. cikk

A nemzeti törvények és rendelkezések biztosítják, hogy a hajótulajdonos jelen Egyezmény értelmében megállapított felelősségével kapcsolatban felmerülő jogviták gyorsan és alacsony költségen rendeződjenek.

10. cikk

A hajótulajdonos felmenthető a jelen Egyezmény 4., 6., és 7. cikk szerinti felelőssége alól eladdig, míg ezen felelősséget az állami hatóságok felvállalják.

11. cikk

A jelen Egyezmény és a jelen Egyezmény értelmében nyújtott segélyekről szóló nemzeti törvények és rendelkezések úgy értelmezendők és hajthatók végre, hogy azok biztosítsák a tengerészek egyenlő bánásmódját nemzetiségre, lakóhelyre vagy fajra való tekintet nélkül.

12. cikk

A jelen Egyezménynek semelyik része sem érint semmilyen olyan törvényt, ítéletet, szokást vagy hajótulajdonosok és tengerészek között létrejött megállapodást, mely a jelen Egyezménynél előnyösebb feltételeket biztosít.

13. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikkében említett területek tekintetében, minden tagállam, mely a jelen Egyezményt ratifikálja, a ratifikálásához mellékeljen egy nyilatkozatot, melyben kijelenti

(a) mely területek tekintetében vállalja, hogy a jelen Egyezményt módosítások nélkül alkalmazza;

- (b) mely területek tekintetében vállalja, hogy a jelen Egyezmény rendelkezéseit módosításokkal alkalmazza, megadva az említett módosításokat;
- (c) mely területek tekintetében nem alkalmazhatók a jelen Egyezmény rendelkezései, ilyen esetben adja meg azt is, milyen okból nem alkalmazhatók;
- (d) mely területek tekintetében tartja fenn döntési jogát.

2. A jelen cikk 1. bekezdésének (a) és (b) pontjaiban tett vállalások a ratifikáció szerves részének tekintendők, és hatályuk azonos a ratifikációéval.

3. Bármely tagállam egy későbbi nyilatkozattal egészében vagy részben semmisnek nyilváníthatja az eredeti nyilatkozatban a jelen cikk 1. bekezdésének (b), (c) vagy (d) albekezdései alapján megfogalmazott fenntartásait.

14. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

15. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációit nyilvántartásba vették.

16. cikk

Amint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját nyilvántartásba vette, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Szervezet valamennyi tagállamát köteles erről értesíteni. Köteles a tagállamokat azon ratifikációkról is értesíteni, melyekről később, a Szervezet más tagjaitól szerez tudomást.

17. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel az után válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

18. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa a jelen Egyezmény hatályba lépését követően minden tíz éves időszak elteltével jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

19. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, hacsak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 17. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

20. cikk

A jelen Egyezmény francia és angol szövegváltozatai egyaránt hitelesek.